

PUBLIC ACCESS 2008 : 4

Nyhetsbrev om radio, TV, Internet och andra medier
- teknik, mediepolitik och yttrandefrihet –

28 februari 2008
www.publicaccess.se

ledare

(((Mellanvåg i Sverige)))

Mellanvågens stora fördel framför FM är en betydligt större räckvidd. Staten vill nu utröna om någon vill sända lokalradio på mellanvåg i Sverige – analogt! (Se notis) Uppdraget görs sannolikt bara pliktskyldigast eftersom man vet på förhand att intresset är nära på obefintligt. Orsaken till detta är att Sverige ansträngde sig mer än de flesta länder på 80-talet för att avskaffa mellan- och kortvågen. Telia Rundradiodivision (Teracoms föregångare) övertygade regeringen om att FM var enda framtiden. (Varken DAB eller Internet fanns på agendan då). På kort tid försvann sändningar med stor räckvidd och Sveriges Radio hördes inte längre i grannländerna inklusive Baltikum liksom för den svenska fiske- resp. handelsflottan i Östersjön och Nordsjön. Det var departementstjänstemän som var skyldiga till denna skandal, som mörkades, och politikerna visste föga om detta. Idag finns det i Sverige följaktligen få mottagare med mellanvåg. Till skillnad mot i övriga världen. Men vi kan ju köpa någon av Ericsons senaste mobiltelefoner- som är försedda med både AM- och FM-radio.

Idag har mellanvågen fått sin revansch tack vare digitaliseringen. Runt om i världen sänder man antingen det amerikanska HD Radio eller det europeiska DRM som innebär att man har nära FM-ljudkvalitet även på mellanvåg. Digitaliseringen minskar också kraftigt energianvändningen för sändarna. DRM på mellanvåg används redan i åtta europeiska länder och fyra utanför Europa. På sikt kommer all mellanvåg att digitaliseras. Ryssland kommer att övergå helt till DRM på mellanvåg.

Vill staten verkligen att mellanvågsfrekvenserna tas i bruk så måste naturligtvis detta ske med målsättningen om en digitalisering. Duger inte DRM eller HD Radio, så kanske det finns ännu mer system runt hörnet. Möjligheterna för en lokal radio, som verkligen kan höras, runt om i landet stärks väsentligt genom kombinationen mellanvåg och digitalisering. Till fromma för både kommersiell privatradio och för närradion.

Sluta platta till folk, SVT!

Den som följer Rapport, Aktuellt och regionala nyhetssändningar måste ibland undra om inte politiker och andra börjar bli allt fetare och bredkäftade. Bilarna börjar bli mer paddliknande, vägarna bredare än förr, bollar ovala o.s.v. Men så är det ju inte. SVT drar då och då upp inslag som är i det gamla tv-bildformatet 4:3 till det nya 16:9. Sannolikt gör bildproducenten detta för att undvika svartkanter eller också är man helt enkelt för lat. Kreativ är man inte alls. Men presentationen innebär en ren *förvrängning av verkligheten*. Om inte SVT får geometrin att stämma vad blir det då för vits med bättre bildskärpa med HDTV? Får vi be om bilder ur verkligheten istället, SVT. Televisionen skall anpassas till oss tittare – inte tvärtom.

Redaktör & Ansvarig utgivare: **Christer Hederström**
Redaktionsråd: **Gunnar Bergvall** och **Ola Stockfelt**
Teknik & Distribution: **Ideosphere**
Redaktionen: news@publicaccess.se - 0733-249750
Om abonnemang och annat läs mer på www.publicaccess.se

radio och tv

Nytt franskt public servicebolag blir nyhetsjätte

President Nicolas Sarkozy of France vill slå ihop Radio France Internationale, nyhetskanalen France 24 och TV5 till en gemensam nyhetsservice France Monde som skall tävla mot BBC och CNN. Planerna möter stark kritik från flera håll.

TF1 – den största privatägda tv-bolaget - tycker inte om denna nya konkurrens och fackförbunden protesterar mot de två framstående direktörer som skall leda projektet. France Monde har också oroat Schweiz, Belgien och Kanada som tillsammans med Frankrike driver den frankofila kulturkanalen TV5 Monde, som når 25 miljoner tittare dagligen i mer än 200 länder. Även France Télévisions and Arte France äger 60% konsulterades ingen av dessa partner i TV5 i förväg av Sarkozy.

Alain de Pouzilnac har utnämnts av presidenten för att leda projektet. Han tror att den nya verksamheten kan starta redan i april. Budgeten är ännu inte fastställd, men Pouzilnac säger att den samlade årsbudgeten för de nuvarande tre kanalerna är mer än €30 miljoner. TF1, som är delägare i nyhetskanalen France 24, kan nu tänka sig omvärdera sitt deltagande. France 24 når via satellit och kabel nämligen även tittare i Frankrike och konkurrerar med TF1:s egen nyhetskanal LCI. Vi kommer att bli en nation med det flesta nyhetskanaler för de största kostnaderna och de minsta intäkterna säger TF1:s chef Paolini.

Facket på TV5 har gjort ett upprop på nätet mot att kanalen skall förvandlas till en propagandaverktyg för Frankrike. Man oroas också över den intressekonflikt som kan uppstå med utnämningen av Christine Ockrent till nyhetschef för France Monde. Hon är en känd journalist som är gift med utrikesministern. Radio France Internationale finansieras genom UD. (International Herald Tribune)

Public service finansieras via elräkningen

Slovakien president Ivan Gasparovic har nu undertecknat lagen som fr.o.m. april innebär att landets public service radio och television finansieras på ett nytt sätt. Varje hushåll som

har el inkopplat betalar 4.25 euro i månaden. Intäkterna delas mellan radio och tv i förhållandet 3:7. (TASR via SKToday)

Polsk public service anklagas för snedvriden konkurrens

Den största privatägda mediegruppen i Polen TVN har begärt att Europakommissionen tittar närmare på huruvida den statliga radion och tv:n får olaglig offentligt stöd och fördelar som hindrar konkurrensen. TVN menar att lagar och regelsystem som styr finansieringen av public service bryter om EU-bestämmelser.

Den polska statliga tv:n, Telewizja Polska vars huvudkonkurrenter är TVN och Polsat, får 500 miljoner zloty (1345 milj Skr) årligen genom tv-licensen. Konkurrenterna menar att stats-tv:n sänder reklam och tävlar mot dem vid inköp av dyrbar produktion och filmrättigheter. Istället för att koncentrera sig på sitt public serviceuppdrag. Konkurrensen på tv-marknaden har blivit allvarligt snedvriden och därigenom har de privata tv-företagen fått en försvagad position. Polens nya center-högerregering överväger att skrota tv-licensen och istället finansiera direkt ur statsbudgeten. (Reuters)

Fakta: Telewizja Polska SA är endast till en tredjedel finansierat genom tv-licensen. Resten kommer från reklam och sponsring.

Finansiering av finsk public service delar riksdagsmän

Riksdagsledamöterna är splittrade i fråga om den framtida finansieringen av rundradio-bolaget Yle, visar en rundfråga som tv-programmet Aktuella tvåan har gjort. Mest stöd (36) får en fortsatt tv-avgift och olika blandmodeller som finansieringsmodell efter år 2010. 32 stöder den nuvarande modellen och 26 reklamfinansiering. 21 ledamöter förespråkar finansiering via statsbudgeten och många ville inte säga sin åsikt. 119 av 200 ledamöter besvarade frågan. (YLE Internytt)

television

Fransk public service privatiseras inte

President Nicolas Sarkozy, som vill ta bort reklamen från public service, har meddelat att han inte ämnar privatisera France Télévisions, som är moderbolaget för de fem statligt ägda tv-kanalerna. För att möta den oro som personalen har för sina jobb säger han att regeringen kommer att tillföra bolaget medel redan i år. Den offentliga sektorn kan inte bestå av bröd och skådespel, säger Sarkozy. Han vill befria public service från vad han ser som publikmätningarnas tyranni. Reformen ses som en godbit för de privata bolagen TF1 och M6, som kommer att ta hand om de mesta reklamintäkterna, som public service tidigare haft; cirka en miljard euro per år. Men reklamköparna befarar att en minskad konkurrens gör det möjligt för TF1 och M6 att höja annonspriserna.

Sarkozy säger att han inte tänker beskatta privat radio eller dagstidningar för att få in medel till public service. "Varje euro i minskade reklamintäkter för public service kommer att ersättas av en euro av offentliga medel". Han har begärt att den kommission som nu tillsatts skall överväga att antingen eliminera all reklam i public service från januari 2009 eller reducera reklamen stegvis från den tidpunkten. (Reuters)

Norska eller svenska bolag distribuerar dansk marksänd tv

Radio- og tv-nævnet har godkänt som ansökare de tre företag om att få bli "gatekeeper" i Danmark och ta hand om distributionen av den marksända digital-tv:n. De tre skall nu "skönhetstävla" om vem som om en månad skall få rätten att distribuera tv-kanaler och mobil-tv i de fyra multiplexarna.

Bakom bolagen står norska och svenska intressen:

- * Boxer TV A/S – Dotterbolag till Boxer i Sverige som majoritetägs av statliga Teracom.
- * Danmarks Digital TV A/S - Norska statskontrollerade Telenor, mest känd i Danmark för Canal Digital. Telenor och Danmarks Digital-TV har köpt DR:s sporträttigheter för OS och fotbolls-VM.
- * Danmarks TV A/S – Bakom står svenska stenbeckskoncernen MTG.

Många analytiker har pekat ut Boxer som

favorit eftersom det är det företag som är minst beroende och involverad i tv-produktion. (TV-Nyt)

Konkurrens i norska marknätet

MTG i Norge överväger att bli betal-tv-aktör i det digitala marknätet i konkurrens med RiksTV som ägs av Norges televisjon (Boxers motsvarighet i Norge).

Post- og teletilsynet ålägger nu Norges televisjon att frigöra 1,5 multiplex åt en konkurrerande betal-tv-aktör, som därmed kan erbjuda 10-15 kanaler. Därmed blir därför möjligt för att komma in i marknätet med ett konkurrerande utbud konstaterar administrative chefen i MTG Norge Hein Espen Hattestad. Något som vi i MTG önskat hela tiden säger han. (Kampanje)

Danska TV 2 planerar tio nya kanaler

Inför digitaliseringen av marknätet har TV2 redan testat fyra nya kanaler och tre till är på gång. Målsättningen är tio nya kanaler 2010. De fyra testade kanalerna är
TV 2 Familie - familjevänligt
TV 2 Fri – familjevänligt, mat, bostad, resor, hav och fritid
TV 2 Passion – för den mogna kvinnan, livsstil, äventyr, konsumtion och lätt drama
TV 2 Pink – flickor och kvinnor 15-30 år (TV-Nyt)

Student-tv i Danmark ställer in betalningarna

UTV är den danska student-tv:n med sändningar på lokal-tv-kanaler runt om i landet. UTV København skulle senare ha firat 12 år i etern, UTV Odense 11 år och UTV Århus har just firat sin sexårsdag. UTV i Roskilde är det senaste tillskottet och i Esbjerg skulle man ha startat vid årsskiftet, men kom aldrig i gång.

Mediemyndigheten Radio- og tv-nævnet har efter en lång tids utredning kommit fram till att ingen av UTV:s sändningstillstånd har varit berättigade till statligt bidrag under 2006. 1,3 miljoner Dkr måste nu betalas tillbaka till staten. Eftersom pengarna inte finns ställer student-tv in betalningarna.

Bollen började rulla åt fel håll för UTV när Ekstra Bladet publicerade kritiska artiklar om verksamheten. Flera år gamla sändningar påstods ha körts "i ring" mellan de olika stationerna som var och en hade fått bidrag

från Mediesekretariatet.

UTV fick 2006 bidrag för drift och programproduktion vid sina nuvarande stationer i Köpenhamn, Roskilde, Odense och Århus – samt för UTV Kolding som nu stängt, och för Universitets-tv (UTV Kabel), som sänder dygnet runt på kabelnätet i Odense. Sistnämnda var under en tid Danmarks dyraste testbild eftersom kanalen fick 260.000 dkr i bidrag 2006 fick tittarna enbart se en svart skärm eller en Windows skrivbordsbild.

UTV:s direktör, Kenneth Wenzel, nekade då att man gjorde något fel. Hans tolkning av regelsystemet var att man fick pengar för att sända inte för hur mycket man producerade. Något som nämnden inte alls håller med om. Den säger i sitt avgörande att ”driften af programvirksomheden ikke kan anses for at være selvstændig i fornødent omfang i forhold til tilskudsreglerne”, att ”co-produktioner mellem flere UTV-stationer er blevet medregnet som fuldt tilskudsberettigede af hver enkelt UTV-station i stedet for kun med en procentdel”. Dessutom inte minst att alla stationer, utom UTV Århus under 2006 har sänt ett lägre antal bidragsberättigade timmar än som angetts.

En sak är att de många reprissändningarna av bl.a. konserter på Roskilde Festivalen inte kunnat godkännas, en annan är redovisningen inte heller kunnat godkännas i många delar. Nämnden misstänker att stationerna har haft intresse av att skapa tillräckligt stora driftskostnader för att slippa betala tillbaks överskott.

Redogörelsen från nämnden är hela 22 sidor lång och kan läsas på www.mediesekretariatet.dk

Time-shift används av få

Övergången till digital-tv och införandet av avancerad inspelningsutrustning har haft minimal effekt på tittarnas tv-vanor. I) Norge har man konstaterat att publiken fortsätter följa tv-kanalernas sändningstablåer. Tidsförskjutet tittande via video eller hårddisk d.v.s. time-shift står endast för 0,4 procent av det totala tittandet. *Det er noe lavere enn forventet. Men fortsatt er det tidlig og det er få husstander som har digitale opptakere. På sikt vil dette øke*, säger Christian Thune-Larsen hos TNS Gallup till Kampanje.

De flesta som spelar in sändningar väljer att titta på programmet samma dag som det sändes. Hela 70 % ser programmet mindre än

ett dygn efter det har sänts. Det tyder på att de flesta spelar in program när de inte är hemma och inte för att planlägga sin egen tv-dag. För de kommersiella stationerna och annonsörerna är det värt att notera att de som spelar in undgår reklamen vid uppspelningen med hjälp av klick på fjärrkontrollen.

Putin-allierad skapar ny mediejätte

Bank Rossiya, vars huvudägare är Yury Kovalchuk, en nära allierad till president Putin, har samlat tv-kanalerna Ren-TV och St. Petersburgsbaserade Kanal 5 i holdingbolaget National Media Group, som kommer att kontrolleras av Bank Rossiya, Dagstidningen Izvestia, kan komma att ingå i bolaget.

National Media Group har enligt ett uttalande skapats för att effektivisera, men gruppen kommer att ”styras av behovet att utbilda unga människor och upprätta ett effektivt informationsutbyte mellan allmänheten, näringslivet och myndigheterna” (Moscow Times)

Murdoch fick italienska tv-rättigheterna för OS

Den internationella olympiska kommittén har i Italien gett alla tv-rättigheterna till vinter-OS i Vancouver 2010 och sommar-OS i London 2012 till betalkanalerna Sky Italia. Därmed har man för första gången övergett public service-bolaget Rai. Istället blir det nu Rupert Murdochs Sky Italia, som bestämmer över hur italienarna skall få se och betala för OS-sändningarna. Rättigheterna omfattar marksänd tv, betal-tv, Internet och mobiltelefon. Men tv-bolaget måste garantera även fri-tv och måste därför hitta en partner som kan bli just Rai.

Rai kommer att sända från Beijing i sommar. Rai blev dock uteslutet 2004 från det avtal som träffades mellan IOK och EBU om 2010 och 2012 års spel efter man inte hade lyckats komma överens med andra EBU-medlemmar om storleken på den finansiella garanti man skulle betala. Avtalet mellan IOK och EBU var värt US\$910 miljoner, men hade varit värt upp till US\$100 miljoner mer om Italien hade varit med. (Asia-Pacific Broadcasting Union)

Kinesisk protektionism: tecknad film

Visning i tv av utländsk tecknad film förbjuds fr.o.m. maj 2008 i kinesisk tv kl 17-21. Skälet är att man vill skydda den krisdrabbade inhemska branschen för tecknad film. Endast inhemsk produktion som är godkänd av SARFT – myndigheten för radio, film och tv –

får visas. Samproduktioner mellan kinesiska och utländska producenter måste godkännas av SARFT. Förbudet är en förstärkning av det förbud som infördes 2006 ifråga om tiden 17-20. Utländsk tecknad film, särskilt från Japan, har blivit mycket populärt bland kinesiska barn. (AP)

Tv-station för krigssituation

Försvarsmakten i Israel har öppnat en fristående militär tv-studio som skall användas för att nå befolkningen under ett nationellt krisläge. Studion som är placerad i inrikesfrontens kommandocentral nära staden Ramle, kommer att sända på kanal 33 vid krisläge, men man kan också bryta in på andra kanalers sändningar. Vid krisläge kommer experter på olika områden finnas i studion för att ge information till allmänheten och besvara frågor. Man kan sända på upp till sju språk. Armén har byggt upp systemet så att det fungerar mot ett lokalt anfall genom att landet delats in i 25 skilda sändningsområden. (Ynet)

Iran finansierar ny tv-station i Bolivia

President Evo Morales har meddelat att Iran kommer att finansiera en ny tv-station i Chapararegionen (ett viktigt område för cocaodling). TV-stationen kommer att sända till hela landet och även hela Latinamerika. (Reporters Without Borders)

I en annan del av Västerås:

Draothea TV

På alla hjärtansdag, var det dags för Draothea TV att göra sitt första nyhetsreportage. Det var Melodifestivalartisten Alexander Schöld som fick äran att bli intervjuad av Sophie Strömman. Draothea tillsammans med Öppna Kanalen Västerås har startat ett projekt där Draotheas deltagare ska få lära sig att producera TV. Draothea är ett personalkooperativ som arbetar med dem som har en lätt funktionsstörning. Förutom TV arbetar de även med drama, musik och dans. En motsvarighet till danska TV Glad!

Ambitionen är att man varje månad ska pro-

ducera ett program fyllt med reportage och intervjuer men även ha en studiodel där man pratar om olika aktuella ämnen, ämnen som berör och som rör om fördomar som funktionshindrade möter. Storsatsningen till vintern 2008 blir en egen julkalender. Planerna är att varannan vecka ska det göras ett kortare reportage. Läs mer på <http://www.draothea.net/>

Ny chef för Com Hem

Styrelsen för Com Hem har utsett Tomas Franzén till ny vd för Com Hem. Han tillträder sin nya tjänst senare i vår och kommer närmast från tjänsten som koncernchef för Eniro ett uppdrag som han har haft sedan 2004. Innan dess var han bland annat vd och koncernchef för Song Networks och AU Systems. *Det har varit fem fantastiska år som VD för Com Hem. Jag är stolt över vad jag har fått vara med och åstadkomma tillsammans med alla medarbetare på företaget. Tomas Franzén är med sin erfarenhet den utmärkte ledaren att föra företaget vidare och jag önskar honom all lycka till*, säger Gunnar Asp avgående vd för Com Hem. Com Hem ökade under 2007 antalet abonnenter med 20 %, vid slutet av året hade företaget 501.000 betal-tv, 479.000 bredbands- och 261.000 telefoniabbonenter. De amerikanska riskkapitalbolagen Carlyle och Providence förvärvade Com Hem i januari 2006.

radio

Ett nytt nationellt (nästan)

FM-nät möjligt

I en rapport från Post- och telestyrelsen framkommer att det finns utrymme för ett nytt nationellt FM-nät i Sverige för den kommersiella radion. Men en höjning av sändningsstyrkan i dagens reklamradiosändningar (PLR) är inte genomförbar. Det finns för stora tekniska problem att öka styrkan på de reklamradiosändningar som i dag finns. En höjning av effekten hos huvudsändarna anses inte kunna koordineras med grannländerna samtidigt som en mindre höjning hos dessa inte heller verkar kunna ersätta någon av befintliga slavsändare.

Rapporten ser därför att det enda sättet att öka sändningarna i FM-näten är en omplanering av FM-bandet, vilket skulle innebära att ett nytt nationellt nät skulle kunna få plats. Enligt

rapporten finns det två vägar att gå för att nå hit, antingen genom att behålla den nuvarande frekvensplanen eller genom en total omplanering. PTS anser att det första alternativet är bäst då en total omplanering skulle innebära mycket större kostnader. Fördelen med en total omplanering är enligt PTS att detta skulle innebära större sändningsmöjligheter och en effektivitetsvinst där frekvenserna skulle kunna användas bättre än i dag.

Med användning av nuvarande frekvensplan skulle ett nationellt nät med en täckning på cirka 73 procent kunna skapas. Skulle ett nät med samma täckning som P1-nätet skapas skulle det behövas tre gånger så många sändarplatser jämfört med hur många som finns i dag. PTS ställer sig frågande om det är ekonomiskt försvarbart att göra en sådan utbyggnad med tanke på den inriktning mot digitalsändningar som sker på radiomarknaden.

Enligt SBS Radio är det totalt fel att inte satsa på det analoga radionätet. *Det som är mest fel är hur de kan ifrågasätta om det är värt att satsa på det analoga nätet. Jag är säker på att vi kommer ha kvar det minst 10 år till, kanske 15. Vi är fortfarande långt från en digitalisering av radion,* säger SBS Radios vd Staffan Rosell. Han tror att parallellsändningar krävs i tio år innan FM-nätet kan släckas. Rosell förespråkar istället en total omkoordinering av det befintliga nätet. Kostnaderna behöver inte bli så stora. *I dagar där vi pratar så mycket om mångfald tycker jag det är en självklarhet att försöka få in två nationella nät för den kommersiella radion. Och stora delen av de kostnader som kan tänkas bli kommer ju landa på oss på marknaden.* Han ifrågasätter också PTS uppgifter om att en höjning av styrkan i befintliga sändningar inte är möjlig. *Det är svårt att i detalj argumentera mot rapporten när man inte är tekniker men jag är övertygad om att det skulle gå. Frågan är om SR behöver de 60 kilowatt i sändningsstyrka som de har och vi bara en kilowatt. Det kanske går att sänka deras styrka till exempel.* (Dagens Media)

Uppbyggnad av ett riksnät inom befintlig FM-struktur med 75% täckning skulle enligt PTS beräkning kosta totalt 255 miljoner kr och med 90% täckning 385 miljoner. En omplanering skulle kosta 455-755 miljoner men skulle sannolikt ge fler än ett nytt rikstäckande nät.

Läs hela PTS rapport:

http://www.pts.se/Archive/Documents/SE/FM_band_frekvensplanering_2008_6.pdf

och konsultens rapport:

http://www.pts.se/Archive/Documents/SE/FM_band_frekvensplanering_Progira_080215.pdf

Möjlighet: lokalradio på mellanvåg i Sverige

Radio- och TV-verket har fått i uppdrag att undersöka intresset för att sända lokalradio på AM-bandet. Idag finns tre frekvenser koordinerade för sändning av lokal eller regional radio på låg effekt på mellanvåg. Det finns ännu inga lediga tillstånd i AM-bandet att söka, utan detta är endast en undersökning av om det finns intresse för sändningar. Av den icke-bindande intresseanmälan senast den 20 mars ska det framgå om intresset avser sändningar i hela landet eller i en viss region.

Frågan om sändningar på AM-bandet har tidigare diskuterats, men regeringen har då ansett att intresset har varit för litet för att börja meddela sådana tillstånd. 2007 års utredning om kommersiell radio har även i sitt uppdrag lokalradiosändningar på AM-bandet.

Mer info på <http://www.rtvv.se>

(se även ledaren)

Enligt PTS finns har Sverige f.n. *elva* frekvenser på AM-bandet. Av dessa är f.n. en i bruk nämligen Sölvesborg 1179 kHz som används för SR:s utlandssändningar. Denna frekvens liksom ett par andra kan användas med hög effekt (600 kW) medan övriga är för låg effekt (1 kW). Det handlar om mellanvåg 594, 720, 774, 981, 1179, 1224, 1485, 1584, 1602 samt långvåg 180 och 189 kHz.

Detaljerad frekvensinformation kan laddas ned på <http://www.communityradio.se/radio/FrekvenstilldelningAM.zip>

BBC slutar med kortvåg till Europa, men viktig i Afrika och Asien

BBC har nu upphört med sina kortvågssändningar till Europa. Redan 2001 slutade man sända på kortvåg till Nordamerika och Australien, till Sydamerika 2005. BBC World Service når nu länderna i väst via andra vägar; lokala FM-sändare, Internet och podradio samt även satellit. Kortvågen fortsätter dock att vara en viktig kanal för Afrika och Asien där 81 % av världens befolkning finns. BBC World Services kortvågspublik har sedan 2006 vuxit med sju procent till 107 miljoner lyssnare vilket motsvarar 58 % av BBC:s totala radiopublik.

EU:s radionätverk nu invigt

European Radio Network eller Euranet är namnet på radio och internetprojektet som börjar sina sändningar 31 mars 2008. Det består av ett konsortium med 16 radiostationer i 13 EU-stater. Men det finns också regionala och lokala radiostationer. Huvudsyftet är att informera de unga medborgarna om EU. De första sändningar sker på engelska, spanska, tyska, franska och polska., men man hoppas att i slutändan kunna sända på alla 23 officiella språk inom EU. Radiostationen har nu officiellt invigts av kommissionens vice ordförande Margot Wallström. Hon understryker att stadgar kommer att garantera stationens redaktionella frihet. EU finansierar radiostationen med fem miljoner euro per år.

Radiostationerna i konsortiet är Deutsche Welle, Radio France International, Radio Netherlands Worldwide, Punto Radio (Spanien), Polskie Radio Warsaw and Polskie Radio Szczecin, RTBF (Belgien), Skai Radio (Grekland), RFI Sofia (Bulgarien), Czech Radio, Hungarian Radio, RFI Romania, Radko Slovenia International, Europa Lisboa. BBC lyser med sin frånvaro, men detta kan bero på att BBC nu skiftar sitt fokus mer mot Mellanöstern än Europa.

De skandinaviska länderna var tidigare representerade i gruppen, men är inte med längre. Man har också ett antal associerade medlemsstationer som återutsänder Euronet lokalt. Det handlar främst om community radio (närradio); CUR1350 (Cambridge, UK), Hochschulradio Aachen (Tyskland), TIDE Radio (Hamburg, Tyskland), CampusRadioBonn (Tyskland), Radio Campus Paris (Frankrike), Eur@dionantes (Nantes, Frankrike), Radio Moreeni (Tammerfors, Finland).

Läs mer på
<http://www.radionetherlands.nl/currentaffairs/080226-euranet>

Ny närradio på Gotland

1 mars startar Wisby FM sina sändningar på 89,2 MHz över Gotland. Den förra stationen Just Radio på 89,2 fick i i höstas lägga ner efter oegentligheter i ekonomin. F.d. programledare på stationen, Ulas Nûjen och Jeremy "Jay" Brooks startar nu Wisby FM. Med sig från Just Radio har man även med sig en finanssör - Hassela Gotland. Stationen beräknas kosta omkring 200.000 kronor i månaden att driva. Varifrån pengarna ska komma och om

det är tänkt att ha reklam i radion är ännu oklart, men mest troligt blir det att driva radion med pengar från olika fonder. Wisby FM vänder sig till "unga vuxna" mellan 15-35. (Onair.nu)

annat

Statligt filmstöd utreds

Den svenska filmpolitiken ska utredas bl.a. möjligheten att ersätta filmavtalet med ett helt statligt finansierat stöd. *Det har skett förändringar i filmbranschen i och med digitaliseringen och den ändrade konkurrenssituationen på bioområdet. Därför har vi kommit fram till att det behövs en ny filmutredning*, säger kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth i en intervju med SvD

Vilken typ av utredning det blir och vem som leder den är inte bestämt, men enligt kulturministern måste den bli klar under 2009. En huvudfråga blir hur framtidens filmstöd ska se ut. Dagens filmavtal kom till i en tid då tv:ns intåg sågs som ett hot mot filmbranschen. Genom att låta en del av biobiljettsintäkterna gå till stöd åt svensk filmproduktion och filmvisning ville man garantera utrymmet för kvalitetsfilm.

Idag ser svenskarna mer film på dvd och via nedladdning än på bio. När Leif Pagrotsky med nöd och näppe fick igenom det senaste filmavtalet 2005 uttryckte många debattörer en önskan om att det också skulle bli det sista. Den nya utredningen ska även utreda vilka konsekvenser det skulle få om filmpolitiken gjordes helt statligt finansierad. En sådan modell har till exempel Danmark, som ofta framhålls som förebild i den filmpolitiska debatten. *Man får titta på hur det ser ut i andra länder. Hur ser alternativen ut? Och hur ställer sig de inblandade parterna till en statlig finansiering?* säger Lena Adelsohn Liljeroth.

Filminstitutets vd Cissi Elwin hoppas att det blir någon form av avtal även i framtiden. *Jag tycker det är en bra lösning, eftersom det garanterar ett stöd där hela branschen finns med. Dagens avtal haltar när varken dvd-branschen eller bredbandsleverantörerna skrivit på. Att dvd-distributörerna inte velat medverka har varit en av de stora bristerna i filmavtalet. Eftersom dvd-försäljning är belagd*

med 25 procents moms, till skillnad från bio-biljetternas 6 procent, är inte dvd-branschen beredd att bidra till filmstödet. *De kräver sänkt moms, vilket det inte finns några planer på. Men det kan ju hända att det finns intresse från dem att vara med i alla fall*, säger kulturministern. - Björn Gregfelt, kanslichef hos Sveriges Videodistributörers förening, vill inte lova något. *Vi får se vad utredningen kommer fram till. Men momsfrågan har varit en springande punkt för oss, och det är den fortfarande*, säger han.

Filmutredningen ska också studera frågor som SF:s starka ställning inom biografsektorn och hur man bäst värnar det svenska filmarvet. Även kvalitetsfilmen, föremålet för en av vinterns stora kulturdebatter, kommer att stå i fokus. *Det finns mycket film som har svårt att nå ut i marknadsföringsbruset. Det är ju den så kallade konstnärliga filmen som verkligen stannar kvar i minnet*, säger Lena Adelsohn Liljeroth. (Svenska Dagbladet)

Papperstidningarna rasar

Nätet och gratistidningarna slog förra året hårt mot den traditionella dagspressens och framför allt kvällstidningarnas upplagor, enligt Tidningsstatistik AB.

Expressens upplaga minskade med 24.000 och Aftonbladet med 26.600 exemplar per utgivningsdag. Aftonbladet är dock fortfarande landets största dagstidning, med 55.000 fler exemplar än tvåan Dagens Nyheter. Bland morgontidningarna ökade Göteborgs-Posten mest på vardagarna (+2.300) och Svenska Dagbladet ökade mest per utgivningsdag (+1.700). Dagens Nyheter behåller sin ställning som största morgontidning, trots att tidningen minskar sin upplaga till 344.200 exemplar per dag.

Av Sveriges 25 största dagstidningar backar 16 stycken och endast fyra noterar en tydlig ökning. Bland tidskrifterna ser det också ganska dystert ut med upplageminskningar över nästan hela fältet, men på barn- och föräldratidskrifter fortsätter uppgången. (TT/Kulturnyheter)

Världsdomäner till salu

Nu kan de företag som är registrerade i Asien ansöka om att få använda ett domännamn med det nya suffixet **.asia**

De finns i ett 70-tal länder från Mellanöstern till Australien med 60 % av världens befolkning och 400 miljoner internetanvändare.

Senare förväntas regional domänsuffix för Afrika och Latinamerika. (BBC News)

Demokratins framtid oroar finsk minister

Justitieminister Tuija Brax är oroad över demokratins tillstånd i Finland. Ungdomens tro på sina möjligheter att påverka har dramatiskt sjunkit. Läget är värre än i de andra nordiska länderna, påpekar Brax. Demokratien är inne i en allvarlig kris som kan leda till att både brottsligheten och våldet i samhället ökar.

Enligt undersökningar anser färre än hälften av finländarna att det är viktigt att bo i en demokrati. De finländska ungdomarnas tro på sina

egna påverkningsmöjligheter är dessutom lägst i Europa. Brax anser att ett sannolikt skäl till krisen är depressionen i början av 1990-talet. Personer som upplevt en ekonomisk depression kan enligt ministern förlora tron på att påverka genom att rösta. Att befolkningen åldras och att en stor del av de röstberättigade är pensionärer kan enligt Brax minska de ungas tro på sina möjligheter att påverka.

Brax föreslår att det borde bli lättare för medborgarna att komma med initiativ till lagar, att ministrarna skulle föra en dialog med folket på olika webbforum och att man oftare skulle beakta folkets respons när man stiftar nya lagar. (YLE Internytt)

Internationell konferens för ursprungsbefolknings-tv

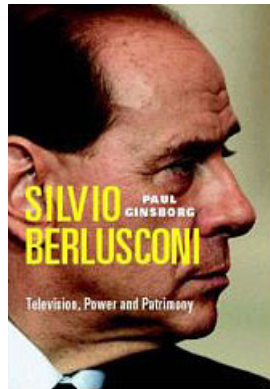
World Indigenous Television Broadcasting Conference 2008 - Det första mötet för ledare av ursprungsbefolknings television från hela världen hålls nästa månad på Nya Zeeland. Maori Television är värd för WITBC '08, som syftar till att förena, stärka och främja ursprungsbefolknings tv-bolag. Temat är "Reclaiming the Future" med medverkan av tv-chefer från bl.a. Kanada, Irland, Skottland, Taiwan, USA, Australien och Wales samt "Aotearoa" (Nya Zeeland). Man hoppas även kunna etablera en internationell organisation för ursprungsbefolknings tv. Läs mer på <http://witbc.org>

Lästips:

Silvio Berlusconi på gång

Mediemogulen som också varit premiärminister, är åter på tapeten som möjlig ny italiensk regeringschef i vår. Inför detta har nu kommit en ny uppdaterad pocket-upplaga av *Silvio Berlusconi: Television, Power and Patrimony*: av Paul Ginsborg .

Ur en recension: *Combining the techniques of classic biography with razor-sharp political and social analysis, Ginsborg handles the complexities of the Italian political and media*

arenas deftly, whilst never losing sight of what this might mean on a global scale.

Dessutom kan rekommenderas *Berlusconi's Shadow: Crime, Justice and the Pursuit of Power* av David Lane. Han är journalisten på *The Economist* som ifrågasatte Berlusconis lämplighet som regeringschef .Ur en recension: *...reveals the truth about Berlusconi's life and career: his dubiously acquired wealth and secret offshore companies; his shadowy business associates; his links with noted mafia figures; his extreme right-wing contacts and lingering sympathy for the high days of Italian Fascism; his scandalous manipulation of the legal system; and the staggering conflicts of interest that enable him to exploit his money and media to silence opposition.*

Bägge böckerna finns att köpa för vardera sju pund på <http://www.amazon.co.uk/>

***